



Materiál na rokovanie
26. zasadnutia
Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda
v VII. volebnom období
Dunaszerdahely Város Képviselő-testülete
26. ülésének beterjesztett anyaga
a VII. választási időszakban

Materiál č.:/2018/26

Návrh na prerokovanie výsledkov meraní ovzdušia v Dunajskej Strede m.č.Mliečany, uvedený v Protokole o meraní nebezpečných látok, vyhotovený dňa 7.novembra Kontrolným chemickým laboratóriom CO v Nitre
Javaslat a Nyitrai Ellenőrző Kémiai Laboratórium által november 7-én kiállított, Veszélyes anyagok méréséről szóló protokollban feltüntetett a Dunaszerdahely – Ollétejedben végzett légköri mérések eredményének megvitatására

Predkladá : Ing. Pavol Sebök, poslanec MsZ Dunajská Streda
Beterjeszti:

Návrh na uznesenie: **Mestské zastupiteľstvo Dunajská Streda**
Határozati javaslat

A) berie na vedomie

predložené výsledky merania nebezpečných látok v ovzduší uvedené v Protokole o meraní nebezpečných látok s označením CBTC6-75/2017-NR, vyhotoveným dňa 7.novembra Kontrolným chemickým laboratóriom CO v Nitre, ktorý preukazuje výskyt veľmi nebezpečných látok v ovzduší v Dunajskej Strede m.č.Mliečany so širokým účinkom pôsobenia od dráždivých účinkov až po reprotoxické, karcinogénne a mutagénne účinky.

B) žiada

primátora mesta, aby cestou na to príslušných orgánov Mesta Dunajská Streda a podľa potreby a možnosti aj v súčinnosti s príslušnými orgánmi štátnej správy, predovšetkým s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva, Okresným úradom Dunajská Streda – Odborom krízového riadenia, podnikol všetky kroky na smerujúce k zabezpečeniu riadneho monitorovania ovzdušia na riešenom území, a v prípade opakovaného výskytu zdraviu nebezpečných látok v ovzduší podnikol v rozsahu svojej právomoci všetky potrebné kroky na ochranu zdravia, životného prostredia a majetku obyvateľov mesta.

C) žiada

primátora mesta, aby v rozsahu svojej právomoci preveril, či príslušné orgány štátnej správy, najmä Okresný úrad Dunajská Streda - Odboru krízového riadenia, vykonali všetky potrebné opatrenia na ochranu zdravia, životného prostredia a majetku obyvateľov po zistení výskytu zdraviu nebezpečných látok v ovzduší v novembri 2017.

Apríl 2018
2018. április

Dôvodová správa:

Dňa 27.02.2018 mi bol z Kontrolného chemického laboratória CO v Nitre, ktoré patrí pod Centrum bezpečnostnotechnických opatrení Ministerstva vnútra SR, doručený Protokol o meraní nebezpečných látok v ovzduší (**Príloha č.1**), ktorý vyhodnotil vzorku ovzdušia odobratú dňa 2.novembra 2017 na území mesta Dunajská Streda, mestská časť Mliečany, v tesnej blízkosti (cca 15m) od objektu na likvidáciu pneumatík.

Uvedený protokol uvádza nasledovné výsledky:

„**Výsledky merania – zistenia:**

- *N,N – dimetylacetamid*
- *fenol*
- *benzaldehyd*
- *vyššie uhľovodíky C6 až C18*
- *kyselina octová*
- *deriváty kyseliny ftalovej – ftaláty*

• **Klasifikácia látok :**

Uvedené látky klasifikujeme z hľadiska nebezpečenstva a možnosti pravidelnej intoxikácie obyvateľstva v okolí za veľmi nebezpečné. Obzvlášť látky ako N, N – Dimetylacetamid a deriváty kyseliny ftalovej – ftaláty považujeme za veľmi nebezpečné z hľadiska účinku na ľudský organizmus v podobe toxických účinkov na nenarodené plody obzvlášť N,N-dimetylacetamid – klasifikovaný ako akútne toxická látka s dermálnym účinkom na : kožu, inhalačne na pľúca, oči, a reprodukčná toxicita !!!

Fenol a ftaláty klasifikujeme ako látky škodlivé s dráždivým účinkom na oči, kožu a dýchacie orgány a tak isto s podozrením na karcinogenitu, mutagenitu.

Kyselinu octovú, benzaldehyd a vyššie uhľovodíky predstavujú tiež skupinu škodlivých a dráždivých látok.

Záver:

Jedná sa o výskyt veľmi nebezpečných látok v ovzduší so širokým účinkom pôsobenia od dráždivých účinkov až po reprotoxické, karcinogénne a mutagénne účinky.

Vzhľadom na dlhodobú dobu pôsobenia tieto látky môžu sa prejavíť aj vážne zdravotné poruchy (u zamestnancov) prípadne u obyvateľstva v blízkom okolí objektu na likvidáciu pneumatík !!!

Zároveň je potrebné upozorniť na bezpečnostné riziko v prípade požiaru, nakoľko by vzniknuté toxické produkty horenia mohli spôsobiť intoxikáciu plynmi až v okruhu 10 – 15 km !!!

Zároveň merania odporúčame v súčinnosti s odborom KR OÚ Dunajská Streda následne opakovať v časti zástavby s trvalým pobytom obyvateľstva.“

Tento protokol bol podľa rozdeľovníka zaslaný Okresnému úradu Dunajská Streda, Odboru krízového riadenia.

Na základe týchto zistení bolo dňa 10.11.2017 na Okresnom úrade Dunajská Streda – Odbor krízového riadenia zvolané pracovné rokovanie – záznam z pracovného rokovania prikladám ako **prílohu č.2** (záznam doručený spolu s protokolom z Kontrolného chemického laboratória CO v Nitre).

Na základe týchto informácií som dňa 01.03.2018 požiadal Okresný úrad Dunajská Streda – Odbor krízového riadenia o zodpovedanie troch otázok – žiadosť o poskytnutie informácií tvorí **prílohu č.3**.

1. *Aké kroky a opatrenia boli podniknuté Odborom krízového riadenia Okresného úradu v Dunajskej Strede na ochranu zdravia obyvateľov a životného prostredia po zistení nebezpečného znečistenia ovzdušia v blízkosti obývanej časti M.Č.Mliečany?*
2. *Boli vykonané aj ďalšie merania na preukázanie kvality ovzdušia ako to odporúča uvedený protokol o meraní?*
3. *Bol zistený a preukázaný zdroj vzniku znečistenia – znečisťovateľ?*

Dňa 12.03.2018 boli vyžiadané informácie z Okresného úradu Dunajská Streda zaslané (**príloha č. 4**).

Z odpovedí vyplýva, že Okresný úrad nevykonal žiadne opatrenia. Odôvodňujú to tým, že po vykonanom prvom meraní nedostali podnet od mesta Dunajská Streda, ani od obyvateľov. Z toho istého dôvodu neboli vykonané ani ďalšie odbery vzoriek, a nebol zisťovaný ani zdroj znečistenia ani znečisťovateľ.

Podľa dostupných informácií, Okresný úrad Dunajská Streda – Odbor krízového riadenia o tomto nebezpečenstve neinformoval ani mesto Dunajská Streda (orgán civilnej ochrany na úrovni samosprávy), ani dotknutých obyvateľov, prípadne zamestnancov príslušných prevádzok. Paragraf 48, ods.2b zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, klasifikuje takéto znečistenie chemickými látkami ako **ohrozenie verejného zdravia II. stupňa**, pri ktorom je potrebné prijať opatrenia podľa zákona 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľov.

Zákon 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, §3, ods.2 definuje ohrozenie verejného zdravia II.stupňa za **mimoriadnu udalosť**.

Aj z týchto dôvodov je otázne, či postup Okresného úradu Dunajská Streda zodpovedal platnej legislatíve a vážnosti situácie.

Napokon, uvedená problematika má aj trestnoprávny dosah.

Podľa § 284 Trestného zákona sa trestného činu všeobecné ohrozenie dopustí ten, kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví tým, že spôsobí škodlivý účinok plynu alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo). Rovnako, podľa § 285 Trestného zákona sa trestného činu všeobecné ohrozenie dopustí aj ten, kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo, alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie.

Ďalej, podľa § 303 Trestného zákona sa trestného činu porušovanie ochrany vôd a ovzdušia dopustí ten, kto koná v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu ovzdušia a spôsobí zhoršenie kvality ovzdušia tak, že vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví. Rovnako, podľa § 304 Trestného zákona sa trestného činu porušovanie ochrany vôd a ovzdušia dopustí aj ten, kto z nedbanlivosti koná v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu ovzdušia a spôsobí havarijné zhoršenie kvality ovzdušia tak, že vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví.

Tieto ustanovenia poskytujú trestnoprávnu ochranu kvalite ovzdušiu pred nedovolenými zásahmi, ktoré zhoršujú ich kvalitu a odkazujú na právne predpisy o ochrane ovzdušia, najmä zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší. Objektívnou stránkou týchto trestných činov je spôsobenie

zhoršenia kvality ovzdušia, pričom pojmové znaky tejto skutkovej podstaty sú viazané na spôsobenie zhoršenia kvality ovzdušia.

Vypracoval: Ing.Pavol Sebök – poslanec Mestského zastupiteľstva v Dunajskej Strede.